

Nr 351

Av herr **Bengtsson** i Landskrona, om den framtida användningen av Citadellet i Landskrona.

I riksdagens revisorers berättelse till 1960 års riksdag göres vissa påpekanden beträffande Citadellet i Landskrona. Detta, som är av enastående kulturhistoriskt värde, säkerligen inte bara för Sverige utan för hela Norden, hotas nu av ett förfall som inte ur några synpunkter kan försvaras. De äldsta delarna, det s. k. slottet med rester av spärrmurar och torn, beläget på den centrala Slottsholmen och omgivet av vallgravar, uppfördes under 1500-talet, då staden ännu var dansk. Under 1600-talet har sedan byggts vissa anläggningar med ett system av vallgravar och bastioner. Som befästningsanläggning har Citadellet givetvis sedan århundraden tillbaka spelat ut sin roll, men som kulturhistoriskt minnesmärke av stora mått måste detsamma betraktas. Vissa delar av den gamla försvarsanläggningen, det s. k. ytterområdet, disponeras genom avtal av Landskrona stad, som använder detta för fritidsändamål, medan själva Slottsholmen förvaltas av kungl. byggnadsstyrelsen. Till det område som förvaltas av byggnadsstyrelsen äger allmänheten inte tillträde annat än undantagsvis, då särskilda visningar anordnats. Byggnaderna på Slottsholmen befinner sig i ett mycket bristfälligt skick. En renovering synes därför nödvändig om inte stora värden inom en nära framtid helt skall gå till spillo. Skador genom fukt och vädrets makter har försatt byggnaderna i ett skick som kräver ett snabbt ingripande om dessa skall kunna räddas undan närmast totalförstörelse. Det synes därför angeläget att en utredning omgående kommer till stånd för att ta ställning till hur man för framtiden skall förfara med området som sådant och på detsamma befintliga byggnader. Att dessa efter renovering och upprustning bör kunna disponeras för praktiska ändamål måste betraktas som självklart, och detta bör givetvis en utredning ta sikte på. Eftersom byggnaderna ägs av staten bör det vara angeläget att undersöka om någon statlig institution eller myndighet är i behov av ytterligare utrymme eller byggnader och att dispositionerna inriktas härefter. Den utredning som sysslar med utflyttningen av vissa statliga förvaltningar och organ från Stockholm till landsorten borde av en kommande utredning kontaktas och uppmärksamgöras på att här finns byggnader i statens ägo som nu ligger oanvända men som efter renovering skulle kunna bli ändamålsenliga. I den lokalbetonade dagspressen har slottet, som det allmänt kallas, ofta diskuterats ur synpunkten hur detsamma för framtiden skulle kunna användas. Härvid har bl. a. framförts tanken att hit

förlägga en musikhögskola för södra Sverige. Detta skulle givetvis vara en lösning som i hög grad skulle medverka till att höja kulturlivet i såväl Landskrona som stora delar av Skåne. Andra alternativ som diskuterats är att en renovering göres som siktar till att här skaffa lokaler för konstnärer och målare. Man borde i så fall ta sikte på att bereda plats för konstnärer från hela Norden och på så sätt skapa ett kulturcentrum i dessa i hög grad kulturhistoriska byggnader. Att vissa lokaler skulle kunna användas som arkiv eller disponeras på liknande sätt vore givetvis också tänkbart för att på bästa sätt disponera allt tillgängligt utrymme. Att kostnaderna för iordningställandet blir ganska höga förefaller troligt, men detta får inte avskräcka när det rör sig om oersättliga kulturvärden som bör bevaras åt eftervärlden. Och när en renovering då, som här diskuterats, kan kombineras med att lokalerna får praktisk användning kommer kostnaderna inte att te sig avskräckande. Det synes därför angeläget att en utredning snarast kommer till stånd, förslagsvis genom kungl. byggnadsstyrelsens försorg, som ingående prövar alla möjligheter för byggnadernas och området framtida användning och disposition och givetvis också gör erforderliga kostnadsberäkningar.

Åberopande det anförda föreslås,

att riksdagen beslutar att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en skyndsamt utredning för att ställning snabbt skall kunna tas till Citadellets i Landskrona framtida användning.

Stockholm den 24 januari 1960

Hugo Bengtsson

i Landskrona
